



Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Analiza SWOT dla potrzeb strategii energetyki rozproszonej

Seminarium 19: "Prawo dla energetyki rozproszonej"
22 lutego 2022 r.





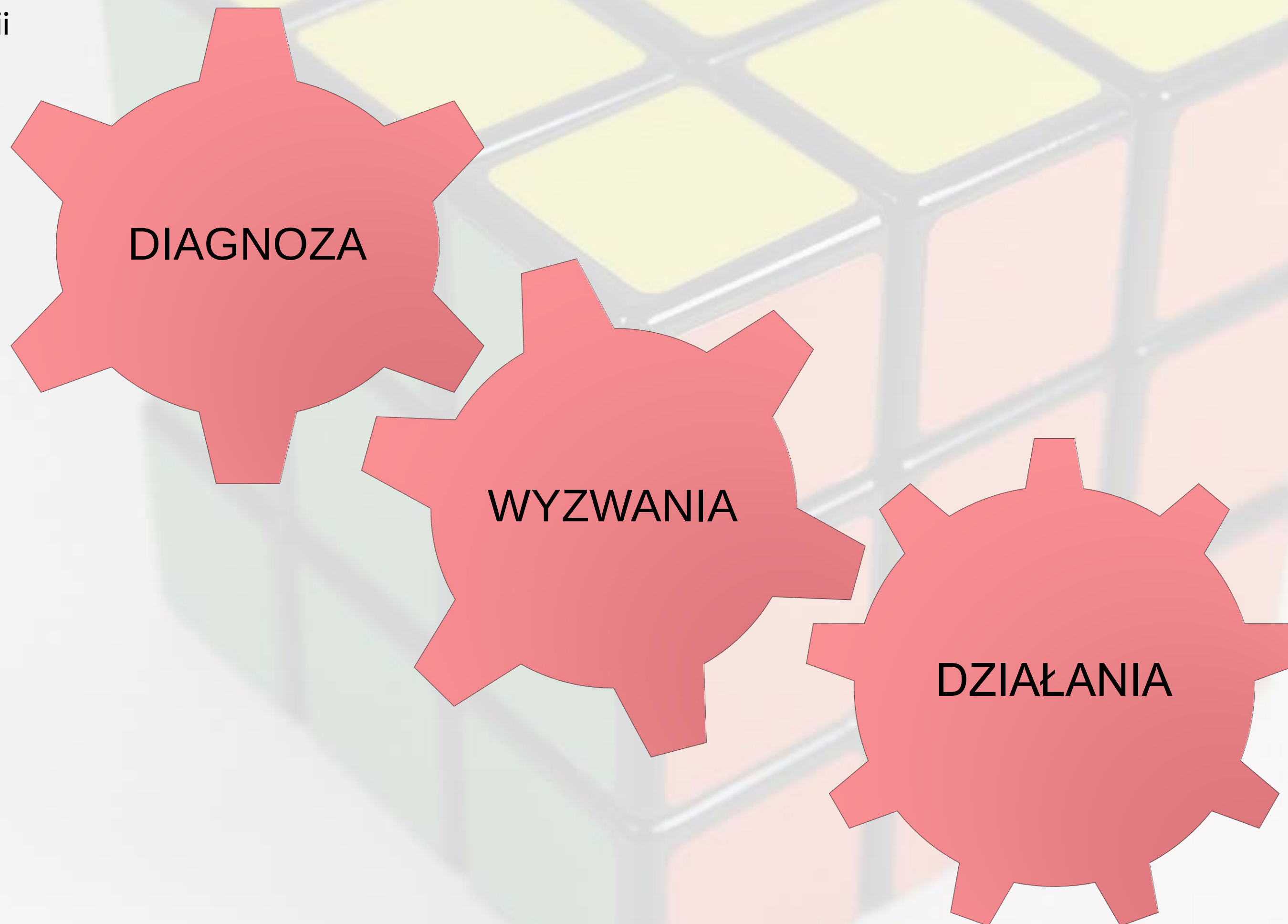
Prace nad strategią energetyki rozproszonej

- Strategia głównym celem realizacji projektu KlastER
- Zakończenie projektu KlastER - 2022 r.
- Prace nad strategią koordynowane przez MRiT przy wsparciu wszystkich członków konsorcjum oraz zespołów sieci kompetencji:
 - Zespół ds. Ekonomicznych (koordynator: Karol Wawrzyniak - NCBJ)
 - Zespół ds. Legislacyjnych (koordynator: Marcin Ścigan - MKiŚ)
 - Zespół ds. Społecznych (koordynator: Barbara Worek - UJ)
 - Zespół ds. Technicznych (koordynator: Zbigniew Hanzelka – AGH)



Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Podstawowa logika dokumentu





Analiza SWOT

- Analizę mocnych i słabych stron rynku energii rozproszonej w Polsce oraz szans i zagrożeń jego rozwoju (SWOT) przeprowadzono w czterech głównych obszarach:
 - ekonomiczno-finansowym
 - legislacyjno-regulacyjnym
 - społeczno-kulturowym
 - techniczno-technologicznym



Analiza SWOT – ekonomiczno-finansowa

Mocne strony

- Istniejące mechanizmy finansowe wsparcia energetyki rozproszonej
- Funkcjonujące na rynku klastry energii i inne społeczności energetyczne

Szanse

- Dostępność potencjalnie dużych środków pomocowych w ramach KPO, Funduszu Spójności oraz Sprawiedliwej Transformacji, i innych funduszy i programów UE; kierunki polityki UE wspierające ER
- Rosnące ceny energii jako zachęta do szukania alternatywy w energetyce prosumenckiej
- Uruchomienie Programu Cyfrowa Europa i dużych programów modernizacji sieci energetycznych

Słabe strony

- Niepewność inwestorów spowodowana brakiem stabilności regulacyjnej
- Pozycja monopolistyczna właścicieli sieci energetycznych oraz brak regulacji zobowiązujących OSD do współpracy
- Wysoki koszt stabilizacji systemu elektroenergetycznego zawierającego OZE, spowodowany brakiem regulacji wspierających rozwiązania bilansowania lokalnego

Zagrożenia

- Nieprzewidywalne wahania (ryzyko polityczne) na rynku surowców oraz cen uprawnień do emisji CO₂, powodujące odkładanie decyzji inwestycyjnych przez odbiorców przemysłowych



Analiza SWOT – legislacyjno-regulacyjna

Mocne strony

- Krajowe dokumenty strategiczne, w tym Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), Krajowy plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych (KPD) oraz Polityka Energetyczna Polski do roku 2040 (PEP2040) zawierające cele związane z rozwojem energetyki rozproszonej

Szanse

- Konieczność implementacji przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz. Urz. UE nr L 328, z 21.12.2018 r.) i innych aktów prawnych związanych z energetyką rozproszoną
- Ambitna polityka unijna, w tym cele wyznaczone państwu członkowskiemu Unii Europejskiej w Europejskim Zielonym Ładzie
- Współpraca pomiędzy polskimi i zagranicznymi organami regulacyjnymi w obszarze rynku energetyki rozproszonej dająca możliwość wykorzystania dobrych praktyk do tworzenia warunków stymulujących rozwój tego rynku w Polsce

Słabe strony

- Nie w pełni wdrożone regulacje prawne dotyczące energetyki rozproszonej, a obowiązujące regulacje prawne nie odpowiadają w pełni na potrzeby interesariuszy lub budzą wątpliwości interpretacyjne
- Skomplikowane i długotrwałe procedury administracyjne związane z przygotowaniem i realizacją procesu inwestycyjnego w branży odnawialnych źródeł energii
- Brak wdrożonych regulacji prawnych związanych z rozwojem wspólnot (społeczności) energetycznych
- Wdrożone regulacje prawne w zakresie spółdzielni energetycznych niestymulujące rozwoju rynku ER
- Brak regulacji wystarczająco motywujących do szerokiej transformacji energetycznej oraz istnienie obecnie takich regulacji, za którymi nie stoją rzeczywiste modele biznesowe (m.in. w zakresie klastrów energii)
- Brak stabilności regulacyjnej przekładający się na niepewność inwestorów
- Brak regulacji wspierających rozwiązania bilansowania lokalnego powodujący wysoki koszt stabilizacji systemu elektroenergetycznego zawierającego OZE

Zagrożenia

- Trudności w kreowaniu odpowiadających na potrzeby rynku regulacji prawnych wynikające m.in. z dynamicznych zmian technologicznych i rynkowych w tym sektorze



Analiza SWOT – społeczno-kulturowa

Mocne strony

- Wzrost akceptacji społecznej dla rozwoju ER i dostrzeganie korzyści ekonomicznych z inwestowania w OZE (m.in. dzięki programowi Mój Prąd) oraz wzrost przychylności dla instalacji OZE
- Zaangażowanie liderów i entuzjastów w lokalne inicjatywy, takie jak klastry energii, spółdzielnie czy prosumenci zbiorowi/wirtualni
- Doświadczenia praktyczne działających klastrów energii oraz doświadczenia praktyczne dużej grupy prosumentów i ich otoczenia.

Szanse

- Rosnący poziom akceptacji dla ochrony środowiska wśród obywateli, administracji publicznej, podmiotów gospodarczych
- Zainteresowanie konsumentów ekologią, wymuszające dostosowanie po stronie przedsiębiorstw (konieczność „bycia ekologiczną firmą”), chęć współpracy inwestorów z ekologicznymi firmami
- Wysoki poziom zaufania do władz samorządowych (lokalnych i regionalnych)

Słabe strony

- Brak powszechnej wiedzy i edukacji w zakresie gospodarowania energią i nowoczesnych rozwiązań technicznych
- Ograniczony lokalny kapitał organizacyjny (m.in. niedostatki specjalistycznej wiedzy na temat ER na poziomie JST, braki kadrowe i finansowe)
- Nieznajomość dobrych praktyk inżynierskich i praktycznych przykładów korzyści technicznych oraz ekonomicznych

Zagrożenia

- Potencjalna rozbieżność pomiędzy deklaratywnym a faktycznym zaangażowaniem w działania proekologiczne
- Słabo rozwinięty kapitał społeczny, ograniczone zaufanie społeczne
- Opór grup interesów, które mogą być niechętnie nastawione do rozwoju ER, możliwość występowania protestów społecznych



Analiza SWOT – techniczno-technologiczna

Mocne strony

- Dobrze rozwinięta i ciągle rozwijająca się branża ICT, w tym dobrze wykształcona kadra w sektorze ICT
- Krajowy potencjał produkcyjny w zakresie niektórych technologii wytwarzania energii (np. kolektory słoneczne, pompy ciepła) oraz infrastruktury pomiarowej
- Zbudowane w ostatnich latach i nie w pełni wykorzystane zaplecze badawczo-rozwojowe (laboratoria uczelni i instytutów badawczych)

Szanse

- Wzrost krajowej oferty (np. w zakresie wdrażania rozwiązań ICT) produkcji urządzeń, w tym także źródeł energii i układów do poprawy jakości dostawy energii itp.; globalny potencjał konkurencyjności w sektorze integracji technologii
- Wykorzystanie „renty późnego startu” i wdrażanie od razu najnowszych rozwiązań

Słabe strony

- Niezadowalający stan techniczny infrastruktury energetycznej (w szczególności sieci dystrybucyjnych), wymagający znacznych nakładów na modernizację
- Niedostateczny poziom obserwowalności sieci energetycznych, tzn. monitorowania stanu ich pracy oraz bilansowania, brak możliwości bilansowania energii w czasie prawie rzeczywistym, zbyt długi interwał czasu agregacji danych (15 min) oraz czas ich udostępniania
- Niewystarczający poziom sterowalności sieci, niski poziom wykorzystania rozwiązań platform technologicznych smart grids podnoszących elastyczność sieci, w tym układów zwiększających możliwość przyłączania nowych źródeł i poprawiających jakość dostawy energii; brak silnej motywacji do ich wdrażania wobec braku rozwiniętego rynku usług energetycznych

Zagrożenia

- Wolne tempo modernizacji i cyfryzacji sektora energetycznego
- Brak skutecznego nadzoru nad jakością instalowanych źródeł i jakością wykonywanych prac instalacyjnych
- Brak powszechnego dostępu do danych pomiarowych parametrów sieci energetycznych w formie niezbędnej dla rozwoju rynku usług energetycznych



Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Kontakt

Marcin Jaczewski

Naczelnik Wydziału Energetyki Prosumenckiej
i Rozproszonej

Departament Gospodarki Niskoemisyjnej

e-mail: marcin.jaczewski@mrit.gov.pl

